

قانون آیین دادرسی کیفری در نظم حقوقی کنونی

مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ با اصلاحات ۱۳۹۴/۳/۲۴

کتاب سوم: نهاد تحقیق

مشمول بر مباحث

(قوانین مرتبط، آرای وحدت رویه، آرای اصناف دادرسی، آرای دیوان عالی کشور، نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه، نشست‌های قضایی، دکترین و ... همراه شرح و تفسیر موضوعی مواد قانونی)

دکتر اکبر وروایی

دانشیار دانشگاه علوم انتظامی امین

شریف امامی

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی و وکیل دادگستری

سرشناسه : وروایی، اکبر، ۱۳۵۱
عنوان و نام پدیدآور : قانون آیین دادرسی کیفری در نظم حقوقی کنونی مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ با اصلاحات
۱۳۹۴/۳/۲۴ اکبر وروایی، شریف امامی.
مشخصات نشر : تهران: خرسندی، ۱۳۹۴-
مشخصات ظاهری : ج. ۱: 978-600-114-509-4؛ ج. ۲: 978-600-114-548-3؛ ج. ۳: 978-600-114-676-3
وضعیت فهرست‌نویسی: فاپا
یادداشت : ج. ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۶) (فپا)
یادداشت : کتابنامه.
مندرجات : ج. ۱. قواعد ناظر بر کلیات آیین دادرسی کیفری و نهاد کشف جرم (ضابطین دادگستری). ج. ۲-۳. نهاد تعقیب: مشتمل بر مباحث قوانین مرتبط، آرای وحدت رویه، آرای اصراری، آرای دیوان عالی کشور...
موضوع : آیین دادرسی جزایی -- ایران - / حقوق جزا -- ایران
شناسه افنوده : امامی، شریف، ۱۳۶۴
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۶ ق ۴/و ۴۶۱۰/۱ KMH
رده‌بندی دیویی : ۳۴۵/۵
شماره کتابشناسی ملی : ۴۰۱۱۰۵۹

انفوسارت خرسندی

تهران، خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبافی‌نژاد - نرسیده به خیابان دانشگاه -

پلاک ۱۷۴ واحد ۱

تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۰۵۸۰

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۹۲ تلفن: ۶۶۷۵۵۹۱۰-۶۶۹۵۰۷۵۹

فروشگاه شماره ۳: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید برانی، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد، طبقه

زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

قانون آیین دادرسی کیفری در نظم حقوقی کنونی

مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ با اصلاحات ۱۳۹۴/۳/۲۴

اکبر وروایی (استاد تمام دانشگاه علوم انتظامی امین)

شریف امامی (کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی و وکیل دادگستری)

صفحه‌آرایی: الهام پیدایی

چاپ اول: ۱۳۹۶ - شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۶۰۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-676-3

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۶۷۶-۳

فهرست مطالب

۷	پیش‌گفتار
۱۱	فصل چهارم - وظایف و اختیارات بازپرس
۱۱	مبحث اول - اختیارات بازپرس و حدود آن
۱۱۹	مبحث دوم - صلاحیت بازپرس
۱۵۳	فصل پنجم - ماینه حل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی
۲۷۵	فصل ششم - احضار و تحقیق از شهود و مطلعان
۲۷۶	مبحث اول - احضار، جلب و تحقیق از متهم
۴۰۶	مبحث دوم - احضار و تحقیق از شهود و مطلعان
۴۲۰	آیین‌نامه اجرایی حمایت از شهود و مطلعان
۴۲۷	فصل هفتم - قرارهای تأمین و نظارت قضایی
۶۷۹	آیین‌نامه شیوه اجرای قرارهای نظارت و تأمین قضایی
۷۰۱	فصل هشتم - اقدامات بازپرس و دادستان پس از ختم تحقیقات
۷۷۳	فصل نهم - تحقیقات مقدماتی جرائم اطفال و نوجوانان
۷۸۹	منابع و مأخذ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید برپا دارنده عدالت باشید

«آیه ۱۳۵ سوره نسا»

پیش‌گفتار

حقوق کیفری به عنوان شاخه‌ای از حقوق که ضمانت اجرای نقض مقررات آن، کیفر می‌باشد. به عنوان آخرین ابزار کنترل رفتار اجتماعی انسان در جامعه مطرح است. این بدان معناست که پیش از استفاده از حقوق کیفری می‌بایست از طریق سایر نهادهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی عوامل زمینه ساز و فرصت ساز برای پدیده‌های اجتماعی در جامعه را شناسایی نموده و در سایه یک سیاست جنایی علمی، عملی و عقاب‌پس و با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های حاکمیت و جلب مشارکت عمومی نسبت به مهار و کنترل جرم اقدام نمود.

بخشی از سیاست کنترل جرم مربوط به نظام کیفری شامل قانونگذاری، نهاد کشف جرم، نهاد تعقیب، نهاد تحقیق، نهاد دادرسی و نهاد اجرای احکام کیفری است. که نهادهای عملکرد دستگاه عدالت کیفری بی‌شک عامل مهمی در حفظ و برقراری نظم عمومی در جامعه می‌باشد. آئین دادرسی کیفری بخش شکیلی حقوق کیفری را در بر می‌گیرد. اشاره به مقررات و قواعدی دارد که ضمن تعیین وظایف و اختیارات مسئولیت نهادهای رسیدگی کننده جرم، حقوق دفاعی متهم و حقوق افراد بزدریده تأمین می‌نماید، به گونه‌ای که عملکرد نهادهای دستگاه عدالت کیفری در برخورد با مجرمین به منظور حفظ نظم عمومی جامعه، به نحوی باشد که این امر از یک سو موجب تضییع حقوق دفاعی متهمین نباشد و از سوی دیگر مغایرتی با تأمین حقوق بزهدیدگان نداشته باشد و همین امر اهمیت هنر قانونگذاری در حوزه حقوق کیفری شکلی را نشان می‌دهد که نحوه‌ی قانونگذاری به صورتی باشد که در آن واحد تعادل مناسب بین حقوق جامعه، حقوق متهم و حقوق بزهدیده برقرار شود.

با تصویب قانون جدید آئین دادرسی کیفری در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۴ شاهد آن هستیم که خوشبختانه تغییرات مثبتی در حوزه تشکیلات و صلاحیت مراجع انتظامی و قضایی و همچنین در حوزه آئین دادرسی و نحوی رسیدگی به جرائم در مراحل مختلف فرایند کیفری ایجاد شده است به نحوی که

می‌توان گفت در مجموع تغییرات این قانون در مقایسه با قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸ تا حدود قابل توجهی تأمین‌کننده منافع جامعه با حقوق شهروندی می‌باشد که امید است نحوه اجرای قانون مذکور به گونه‌ای باشد که تعادل مناسب بین رویکرد امنیت محوری از یک سو و رویکرد شهروند محوری که مدنظر قانونگذار کنونی می‌باشد حاصل گردد. تغییرات گسترده در قانون آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ نگارندگان را بر آن واداشت تا به عنوان بخش کوچکی از جامعه علمی کشور اثری با ویژگی تدوینی و تألیفی تحت عنوان «**قانون آئین دادرسی کیفری در نظم حقوقی کنونی**» را به رشته تحریر در آورند. در اثر مذکور سراسر ماده قانونی ضمن بیان قوانین مرتبط، آرای وحدت رویه و اصراری دیوان عالی کشور، نظرهای مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه و همچنین نظریه‌های علمی حقوق کیفری و در انتهای اثر مذکور نظر نگارندگان را به منظور تبیین هرچه بیشتر مفهوم مواد قانونی ارائه نماید. بی‌شک این اثر خالی از نواقص و اشکالات نیست و راهنمایی اساتید و صاحب‌نظران جامعه علمی کشور می‌تواند ما را در اصلاح نواقص و اشتدادات احتمالی و ارائه اثر بهتر در چاپ‌های بعدی کتاب یاری نمایند. نظرنگارندگان بر این امر قرار دارد که با توفیق الهی و تشویق اساتید صاحب‌نظر اثر حاضر را در قالب پنج جلد که شامل ۱. کتاب اول کلیات و کشف جرم ۲. کتاب دوم نهاد تعقیب ۳. کتاب سوم نهاد تحقیق ۴. کتاب چهارم نهاد دادرسی ۵. کتاب پنجم اجرای احکام کیفری ارائه نمایند.